

SPF

Test předpokladů ke studiu
na Filozofické fakultě
Univerzity Palackého v Olomouci

varianta testu: 03

Filozofická
fakulta

2024

Verbální myšlení a jazykové kompetence

01. Najděte synonymum ke slovu *senzuální*.

- a) přitažlivý
- b) smyslový
- c) nepatrný
- d) nápadný
- e) vyzývavý

02. Kristýnu v muzeu zaujal *relikviář*. Co ji to vlastně zaujalo?

- a) schránka na ostatky
- b) starý rukopis
- c) knihovnička
- d) vykládaná dóza
- e) šperkovnice

03. Vyberte dvojici slov tvořících synonyma.

- a) impertinentní – netrpělivý
- b) pejorativní – hanlivý
- c) letargický – nespavý
- d) bezprecedentní – drzý
- e) frenetický – lebeční

04. Vyberte vhodné slovo opačného významu ke slovu *důvtipný*.

- a) směšný
- b) plachý
- c) nešťastný
- d) nudný
- e) nechápavý

05. Mezi následujícími slovy najděte to, které má stejný významový vztah ke slovu *nevěra* i ke slovu *nevýstížnost*.

- a) úplnost
- b) věrnost
- c) loajalita
- d) příbuznost
- e) nepatrnost

06. Vyberte výraz, který svým významem mezi ostatní NEPATŘÍ.

- a) kalamář
- b) cela
- c) skriptorium
- d) dormitář
- e) refektář

07. Vyberte správný význam slovního spojení *lízat někomu paty*.

- a) pomáhat někomu k úspěchu
- b) pronásledovat někoho
- c) klást někomu překážky
- d) podlézat někomu, chovat se ponížene
- e) zamilovat se do někoho

08. Dokončete pranostiku: *Na svatou Barboru...*

- a) sklíd' kupu zázvoru.
- b) myši lezou do krovu.
- c) zima jde do dvoru.
- d) nech klíčit bramboru.
- e) běž cítit komoru.

09. V následující větě je skryto víceslabičné slovo označující rostlinu. Najděte ho. Neměňte pořadí slov ani pořadí písmen v nich.

I když to bylo hlavní město jeho země, cítil se v něm jako přivandrovalec.

O jakou rostlinu se jedná?

- a) o popínavou rostlinu
- b) o pokojovou rostlinu
- c) o listnatý strom
- d) o jehličnatý strom
- e) o bylinu

10. Najděte v nabídce název tance, který pochází z angličtiny.

- a) jive
- b) rumba
- c) tango
- d) samba
- e) paso doble

11. Slovo *chatrný* má více významů, a může být tedy užito ve více různých kontextech. Ve které z následujících vět je slovo užito NEVHODNĚ?

- a) Tak zahovořila ta chatrná stařenka se zmuchlanými tvářemi.
- b) Ve dne v noci probíral chatrné náznaky, které by mohly jeho naději vyvrátit.
- c) Je jí už dvaasedmdesát let a má chatrné zdraví, ale zpěvačka je stále úžasná.
- d) Při tomto prožitku nastávají v mozku chatrné změny.
- e) Bytelná zámková vložka vás neochrání, je-li v chatrných dveřích.

12. Vyberte z nabídky souvětí, které umožňuje více rozdílných interpretací.

- a) Ředitel sáhl dovnitř a vytáhl velký, nahrubo vyřezaný dřevěný pohár, který by nevzbudil ani tu nejmenší pozornost, kdyby nebyl až po okraj plný tančících modrobílých plamínek.
- b) Na podlaze byla nakreslena tenká zlatá čára, která kolem poháru tvořila kruh ve vzdálenosti deseti stop.
- c) Pohár stál uprostřed síně, na stoličce, na kterou jindy pokládali Moudrý klobouk.
- d) Ten, koho Ohnivý pohár vybere, je coby šampion povinen projít turnajem až do konce.
- e) Zálibně si pohár prohlížel a vtom postřehl skvrnu světla na stěně, jež měla zvláštní zlatavý nádech.

13. Vyberte správnou variantu k následující větě.

Starob_lé stř_brné hodiny neprav_delně odb_jel_.

- a) í, í, i, í, i
- b) í, í, i, í, y
- c) y, í, y, i, y
- d) y, í, i, í, i
- e) y, í, i, í, y

14. Která z následujících vět je napsána bez chyb (gramatických, interpunkčních aj.)?
- a) Programové změny které proběhli během slavnostního večera, byli publikem přivítány s povděkem.
  - b) Když už tu si tak pojď dovnitř a nestepuj tak na tom prahu.
  - c) Věci co nesnesou spoždění standartně vyřizujeme bez odkladně.
  - d) Kolikrát se mně ještě zeptáš než si to konečně zapamatuješ?
  - e) Protože jsme se ani jeden nechtěli dostat do potíží, domluvili jsme se, že budeme spolupracovat.
15. Z následujících možností vyberte tu výpověď, v jejíž struktuře NENÍ obsažen konatel děje.
- a) Připravte se na nejhorší.
  - b) Po nebi křížují vrtulníky.
  - c) Několik dní hustě chumelilo a do toho foukalo.
  - d) Nikdo nám nepomůže.
  - e) Neoplácej zlo zlem.

Logicko-analytické myšlení

16. Adámek dal Amálce k narozeninám sáček bonbónů. Dřív než jí je dal, čtvrtinu bonbónů sám snědl. Amálka polovinu bonbónů, které od Adámka dostala, rozdala svým kamarádkám. Dva bonbóny dala svým rodičům a zbývající bonbón snědla. Kolik bonbónů snědl Adámek?
- a) 1
  - b) 2
  - c) 3
  - d) 4
  - e) 5
17. Pro každého svatebního hosta byl připraven uvítací drink. Ukázalo se však, že čtvrtina hostů alkohol nepije a svou sklenku nevypili. Naopak pětina hostů má k alkoholu natolik vřelý vztah, že si dali na uvítanou hned po dvou drincích. Po uvítání všech hostů zůstalo 6 nevypitých drinků. Kolik bylo celkem svatebních hostů?
- a) 60
  - b) 72
  - c) 75
  - d) 90
  - e) 120
18. Nezdařilá ekonomická reforma přivedla občany zpět ke směnnému obchodu. Za 9 vajec lze dostat 12 housek. Za 3 lahve mléka dostanete 16 housek. Kolik vajec lze získat za jednu lahev mléka?
- a) 1
  - b) 2
  - c) 3
  - d) 4
  - e) 5

19. Jaký je následující člen níže uvedené sekvence?

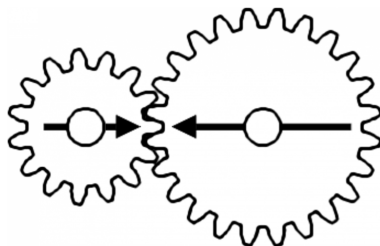
TAMELINO → TEMILONU → TIMOLUNY → TOMULYNA → TUMYLANE → ?

- a) TUMYLANE
- b) TEMULONU
- c) TAMELINO
- d) TOMELINA
- e) TYMALENI

20. Čarodějnice vězní princeznu Lociku ve věži. O princezně je známo, že jí velmi rychle rostou vlasy – každý rok vyrostou o 50 cm. Jaká je maximální délka, které princezniny vlasy můžou dosáhnout, když víme, že na konci každého roku je nutné provést zastřížení roztřepených konečků, což princezniny vlasy zkrátí vždy o 10 % z jejich aktuální délky?

- a) libovolná délka v závislosti na tom, jak dlouho bude princezna vězněná
- b) 7,5 metru
- c) 5,5 metru
- d) 5 metrů
- e) 4,5 metru

21. V soukolí jsou připevněna dvě kola. Budeme-li menším kolem točit jedním směrem, po kolika celých otočeních budou šipky namalované na kolech opět mířit proti sobě?

- a) 4
- b) 5
- c) 6
- d) 7
- e) 8

22. „Každý měsíc je planeta. Některý satelit je měsíc.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Některý satelit je planeta.
- b) Některý satelit není planeta.
- c) Žádný satelit není planeta.
- d) Každý satelit je planeta.
- e) Každá planeta je měsíc.

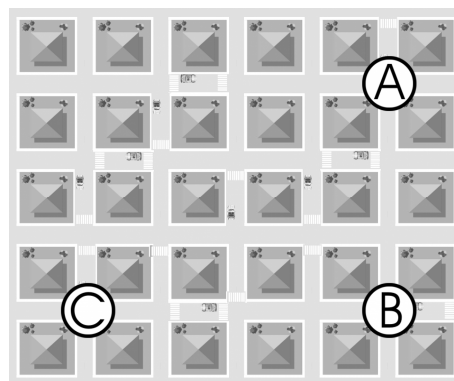
23. „Žádný problém není mapa. Některé suvenýry jsou mapy.“ Co z těchto premis plyne?

- a) Každý suvenýr je problém.
- b) Některé suvenýry jsou problémy.
- c) Některé suvenýry nejsou problémy.
- d) Žádný suvenýr není problém.
- e) Některé problémy nejsou suvenýry.

24. Jestliže Cyril jde po Olomouci 0,5 km směrem na východ, poté se otočí o 90 stupňů doprava, pokračuje dál, po 1 km se otočí o 90 stupňů doleva a jde dalších 500 m, jakým směrem od výchozího bodu se bude nacházet?

- a) jihozápad
- b) jih
- c) severovýchod
- d) jihovýchod
- e) východ

25. Ztratit se v satelitním městečku lze poměrně snadno. Přesvědčil se o tom jeho nový obyvatel. Stojí na křižovatce označené v plánu písmenem A a potřebuje se dostat na křižovátku C. Jak je daleko vzdušnou čarou od svého cíle, pokud víme, že vzdálenost mezi křižovatkou A a B je 90 metrů a vzdálenost mezi křižovatkami B a C 120 metrů?

- a) 130 metrů
- b) 140 metrů
- c) 150 metrů
- d) 180 metrů
- e) 210 metrů

26. Jaký den byl předešlým, jestliže pozítří bude sobota?

- a) sobota
- b) pondělí
- c) úterý
- d) neděle
- e) středa

27. V čekárně zubařské ordinace je umístěný televizor. Každý pracovní den od 8:00 do 18:00 na něm nepřetržitě běží *Nebezpečný úsměv* – minisérie o 7 dílech, z nichž každý trvá 60 minut. Díly běží v obvyklém pořadí od prvního do posledního a ráno je vždy spuštěn ten díl, který navazuje na předešlý den. Petr přišel do čekárny v pondělí v 8:00 a jeden díl *Nebezpečného úsměvu* proti své vůli zhlédl. V tomto týdnu navštívil zubaře ještě jednou, tentokrát přesně ve 12:00. Ke své nelibosti zjistil, že se dívá na tentýž díl *Nebezpečného úsměvu*, který viděl posledně. Jaký byl den v týdnu?

- a) pondělí
- b) úterý
- c) středa
- d) čtvrtek
- e) pátek

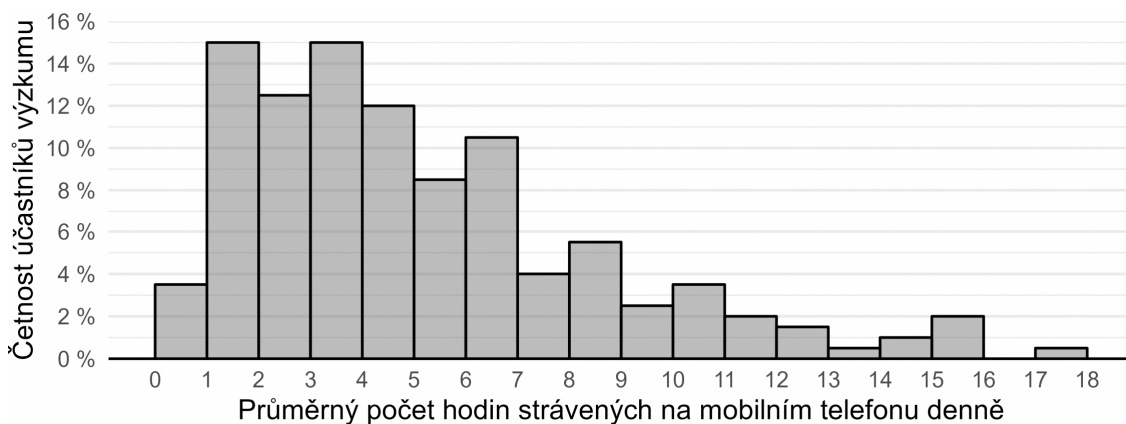
Kritické myšlení

28. Hypotéza je testovatelný výrok o vztahu mezi minimálně dvěma proměnnými. Je formulována v přítomném čase, neobsahuje hodnotící výrazy („lepší, horší“ apod.) a neodkazuje se na něco, co nelze za současného stavu poznání zjistit.

Který z následujících výroků splňuje nároky kladené na hypotézy?

- a) Ženy mají ve zdravotnictví horší příjmy než muži.
- b) Prodavačky, které si budou dopřávat pravidelné krátké přestávky, budou milejší než prodavačky, které budou mít jednu dlouhou přestávku.
- c) Krásné dívky budou v životě spokojenější než dívky méně krásné.
- d) Spánek je lepší než bdělost.
- e) Studenti gymnázií dokáží vyjmenovat více literárních autorů než studenti ostatních typů škol.

29. Po dobu jednoho týdne badatel sledoval u 200 teenagerů, kolik času denně tráví na mobilním telefonu. Svě výsledky prezentoval na odborné konferenci ve formě *histogramu* vyobrazeného níže. Který z výroků uvedených níže můžeme s ohledem na údaje v histogramu s jistotou označit za NEPRAVDIVÝ?

- a) Jeden účastník výzkumu mobil za celý týden nepoužíval dohromady ani hodinu.
- b) Čas strávený na mobilním telefonu se u většiny účastníků pohyboval v rozmezí 2 až 7 hodin.
- c) Účastníci výzkumu v průměru trávili přibližně 5 hodin na mobilním telefonu.
- d) Jedna účastnice strávila na mobilu celkem za sledované období rekordních 122,4 hodiny.
- e) Více než čtvrtina účastníků výzkumu používala mobil v průměru déle než 10 hodin.

Společné zadání otázek 30 a 31

Následující tabulka uvádí filmy, na které si můžete koupit vstupenky, žánr jednotlivých filmů a čas promítání. Na projekci budete po celou dobu a přechod na další snímek stihnete během čtvrt hodiny.

A	B	C	D	E	F
komedie	thriller	dokument	thriller	dokument	horor
09:45—11:15	13:00—14:15	13:00—13:30	13:30—16:00	15:00—15:50	16:00—18:00

30. S ohledem na uvedená pravidla vyberte, které kombinace filmů můžete během dne stihnout.

- a) A, B, C, F
- b) A, B, E, F
- c) A, C, D, F
- d) A, C, E
- e) B, D, E, F

31. S ohledem na uvedená pravidla vyberte, který výrok platí.

- a) Jestliže nestihnu zhlédnout komedii a horor, stihnu thriller a oba dokumenty.
- b) Jestliže stihnu zhlédnout libovolný dokument, nestihnu ani jeden thriller.
- c) Jestliže stihnu zhlédnout thriller, stihnu také oba dokumenty.
- d) Jestliže stihnu zhlédnout libovolný thriller, stihnu také horor.
- e) Jestliže stihnu zhlédnout komedii, nestihnu poté thriller.

Společné zadání otázek 32 a 33

Chceme-li tisknout barevnou vektorovou grafiku, která se používá např. pro firemní loga, je potřeba se rozhodnout, zda pracovat se základní škálou barev *CMYK*, nebo *Pantone*.

a) *CMYK* jsou procesní barvy. Míchají se až při tisku pomocí mnoha miniaturních teček. Používá je většina komerčních tiskáren. V každé z nich se ale daná barva namíchá trochu jinak, což je problém. Světlé odstíny (např. jasná žlutá) navíc mohou působit tlumeně, pobledele.

b) *Pantone* jsou přímé, předmíchané, solidní barvy, které nalezneme v oficiálním vzorníku. Patří sem i metalické barvy, které *CMYK* ani nezná. *Pantone* jsou standardizované, přesné a konzistentní. Mají vícero vzorníků. Hlavními jsou *coated* (pro natírané papíry) a *uncoated* (pro nenatírané). S těmito si obvykle vystačíte. *Pantone* jde i škálovat (tzv. *tint*) a vzbudit dojem vícebarevnosti.

Ve *CMYK* lze namíchat 10 milionů barev, hlavních *Pantone* barev je 1755. Velkou část *Pantone* barev lze do *CMYK* převést (s mírnou odchylkou). Při opačném převodu ale často vznikají odchylky velmi drastické. Je proto lepší začínat s *Pantone*. Export do *CMYK* bude potřeba také, třeba pro tisk plakátů, kde budou fotografie, které nebude možné *Pantone* barvami vytisknout. Využíváte-li barvy *Pantone*, je dobré uložit jeden dokument s logem využívajícím pouze *Pantone* barvy a druhý dokument, ve kterém jsou *Pantone* barvy převedeny na *CMYK* hodnoty. *CMYK* je ideální zvolit, obsahuje-li grafika více než 3 barvy – jinak by se tisk klientovi pěkně prodražil.

32. Z následujících možností vyberte tu, která z předloženého textu NEVYPLÝVÁ.

- a) Je vhodné mít jak variantu loga s *Pantone* barvami, tak variantu převedenou na *CMYK*.
- b) Velká část *Pantone* barev jde převést do *CMYK*, ale při opačném převodu často vznikají odchylky.
- c) *Pantone* barvy obzvlášť vyniknou při tisku fotografií, které se *CMYK* barvami mohou být nekonzistentní.
- d) *CMYK* barvy jsou procesní barvy, které se míchají až při tisku.
- e) Existují vzorníky barev *Pantone* dle povrchové úpravy papírů, na které se budou tisknout.

33. Doplňte následující větu tak, aby logicky vyplývala z výše uvedeného textu.

Pantone barvy

- a) zahrnují i některé metalické barvy, které ve *CMYK* nejsou.
- b) jsou „předpřipravené“, a tedy levnější.
- c) nelze na rozdíl od *CMYK* namíchat tak, aby působily vícebarevně.
- d) mohou způsobit problémy při tisku, takže logo po vytištění není čitelné.
- e) jsou méně přesné a konzistentní než *CMYK*, neboť je jich méně.

Společné zadání otázek 34 a 35

Přečtěte si věty označené písmeny A–F z příručky pro malé šachisty. Věty se s výjimkou té úvodní pomíchaly: *Na šachovnici zbyli dva králové.*

- A. *Někdy také zbude jednomu hráči jezdec, nebo střelec, druhému vůbec nic.*
- B. *Jeden král druhému králi nemůže dát ani šach, natož mat.*
- C. *Ani takovou pozici nelze vyhrát a partie skončí remízou.*
- D. *Zbydou-li dva králové, je to jasné.*
- E. *Dokonce ani král se dvěma jezdcí samotného krále nezmatí.*
- F. *Na šachovnici tedy vznikla jedna z pozic, které jsou remízové, nerozhodné.*

34. Z následujících nabídek uspořádání vyberte tu, která z výše uvedených vět vytvoří smysluplný celek logicky navazující na první větu.

- a) B – A – F – E – C – D
- b) A – E – F – D – B – C
- c) E – F – D – B – C – A
- d) B – F – D – A – C – E
- e) A – E – F – D – B – C

35. Která informace jednoznačně vyplývá z textu?

- a) Zůstane-li hráči král a dáma, nemůže dát druhému králi mat.
- b) Zůstane-li hráči král a jezdec, může dát druhému králi mat.
- c) Zůstane-li hráči král a dva jezdcí, nemůže dát druhému králi mat.
- d) Zůstane-li hráči král a střelec, může dát druhému králi mat.
- e) Zůstanou-li na šachovnici dva králové a dvě věže, partie končí remízou.

Všeobecné znalosti

36. Který z následujících akademických titulů je nejvyšší?

- a) doc.
- b) Mgr.
- c) PhDr.
- d) Ph.D.
- e) CSc.

37. Kdo zajišťuje putování tzv. *betlémského světla*?

- a) jezuité
- b) maltézští rytíři
- c) skauti
- d) rotariáni
- e) olympionici

38. Jaké civilní povolání měl před svým zvolením prezident Ukrajiny Volodymyr Zelenskyj?

- a) sportovec
- b) lékař
- c) spisovatel
- d) novinář
- e) herec

39. Tzv. Severoatlantická smlouva obsahuje klíčový článek 5, jehož cílem je

- a) potírání a prevence násilí na dětech.
- b) ochrana klimatu.
- c) společný vojenský postup států v případě napadení jednoho z nich.
- d) potírání a prevence násilí na ženách.
- e) reforma institucí EU.

40. Která z uvedených institucí nese název *Al-Džazíra*?

- a) hebrejská televizní stanice
- b) arabská televizní stanice
- c) perská televizní stanice
- d) turecká celostátní redakce novin
- e) turecká rozhlasová stanice

41. Vyberte událost, u níž je uveden letopočet nesprávně posunutý o celá tři století.

- a) 870 – narození proroka Mohameda
- b) 1547 – smrt španělského kolonizátora Fernanda Cortéze
- c) 1564 – narození Williama Shakespeara
- d) 1798 – narození „Otce národa“ Františka Palackého
- e) 1805 – bitva u Slavkova

42. Který vynález NENÍ produktem 19. století?

- a) fotoaparát
- b) gramofon
- c) teploměr
- d) bicykl
- e) automobil

43. Vyberte stát, kterému patří území Sinajského poloostrova.

- a) Čad
- b) Libye
- c) Nigérie
- d) Egypt
- e) Súdán

44. Který z následujících architektonických či výtvarných prvků je typický pro *rokoko*?

- a) žebrová klenba
- b) lomený oblouk
- c) chromované povrchy
- d) silné zdi
- e) mušle

45. Který z uvedených výrazů NEOZNAČUJE umělecký směr?

- a) symbolismus
- b) pop-art
- c) expresionismus
- d) neoklasicismus
- e) sylogismus

46. Který film nejlépe vystihuje tato stručná charakteristika?

Silné drama z prostředí psychiatrické léčebny, kde se vzpurný pacient postaví despotické autoritě přísné ošetřovatelky.

- a) Mechanický pomeranč (A Clockwork Orange, 1971)
- b) Osvícení (The Shining, 1980)
- c) Prokletý ostrov (Shutter Island, 2010)
- d) Okno do dvora (Rear Window, 1954)
- e) Přelet nad kukaččím hnízdem (One Flew over the Cuckoo's Nest, 1975)

47. Mezi opery Antonína Dvořáka NEPATŘÍ

- a) Tvrdé palice.
- b) Rusalka.
- c) Příhody lišky Bystroušky.
- d) Král a uhlíř.
- e) Čert a Káča.

48. Vyberte, které z uvedených děl je románem.

- a) Červený a černý (Stendhal)
- b) Smrt básníka (M. J. Lermontov)
- c) Smrt obchodního cestujícího (A. Miller)
- d) Uspořená libra (S. O'Casey)
- e) Piková dáma (A. S. Puškin)

49. Který z názvů NEOZNAČUJE druh textilního vlákna?

- a) len
- b) sisal
- c) ester
- d) mohér
- e) polyakryl

50. O kterém filozofovi se traduje, že žil každý den v natolik puntičkářsky přesné rutině, že si sousedé podle něj seřizovali hodiny?

- a) Immanuel Kant
- b) Ludwig Wittgenstein
- c) Francis Bacon
- d) Martin Heidegger
- e) Edmund Husserl